30 Ιουλίου 2013

Ποιά τα σπουδαιότερα πνευματικά προβλήματα;

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη





Κάλλιστος Γουέαρ (Επίσκοπος Διοκλείας)

Ποιά τα σπουδαιότερα πνευματικά προβλήματα του συγχρόνου ανθρώπου;
– Κατά την άποψή μου, το σοβαρότερο πνευματικό πρόβλημα του σύγχρονου Ευρωπαίου είναι η απώλεια νοήματος και σκοπού. Στη σύγχρονη Δυτική Ευρώπη οι περισσότεροι άνθρωποι απολαμβάνουν μεγάλο βαθμό υλικής ευμάρειας, σαφώς μεγαλύτερης απ' ότι στο παρελθόν, αλλά όπως είπε ο Κύριος «ουκ επ' άρτω μόνω ζήσεται άνθρωπος», καθώς το πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι σήμερα είναι πως δεν βρίσκουν λόγο ύπαρξης, δεν βρίσκουν κανένα σκοπό η κατεύθυνση στη ζωή τους, και αυτό συμβαίνει όχι μόνο μ' εκείνους που έχουν απωλέσει την πίστη τους, μεγάλος αριθμός χριστιανών αισθάνεται το ίδιο. Ως ένα βαθμό αυτό συνδέεται με μία μεγάλη μεγαλύτερη αποδόμηση της κοινωνίας.

Στο παρελθόν, στη Δυτική Ευρώπη, όπως συμβαίνει ακόμη σε άλλα μέρη της γης, οι άνθρωποι γεννιόντουσαν σε μια ζώσα κοινότητα, σε μια ευρύτερη οικογένεια, εντός πολλών δικτύων, εκείνων του χωριού η της κωμόπολης, και ένοιωθαν ότι κατείχαν μία θέση στην κοινωνία. Σήμερα, ο σύγχρονος Ευρωπαίος νοιώθει μόνος, είτε –συχνότατα-, ακόμη και εάν δύο άνθρωποι συζευχθούν, πρόκειται απλώς περί δύο προσώπων, δεν υφίσταται η ευρύτερη οικογένεια, θείοι, θείες, εξαδέλφια, φίλοι, να τους στηρίξουν.

– Ο,τι αποκαλούμε πυρηνική οικογένεια.

– Ακριβώς, πυρηνική οικογένεια. Νομίζω δε ότι αυτή [η κατάσταση] υποβάλλει το γάμο σε μεγάλη πίεση και εξάλλου, στη σύγχρονη δυτική κοινωνία μας, ως ένα βαθμό άγνωστο στο παρελθόν, έχουμε ανθρώπους που δεν έχουν συζευχθεί, που πιθανόν να είχαν περιστασιακές σχέσεις με άλλους, αλλ' όχι σταθερές με την έννοια της μακρόχρονης δέσμευσης, καθώς επίσης έχουμε γύρω μας τόσους ανθρώπους των οποίων οι γάμοι είναι διαλυμένοι. Όταν κοιτώ στην εκκλησία μου, εδώ στην Οξφόρδη, εννοώ στην Ορθόδοξη Εκκλησία, αναλογίζομαι πόσοι από αυτούς τους ανθρώπους δεν έχουν πραγματική οικογένεια. Φυσικά, υπάρχουν άλλοι στους οποίους τα πράγματα είναι εντελώς διαφορετικά, υφίστανται μητέρα, πατέρας καθώς και οικογένειες με παιδιά, αλλά ακόμη βλέπω τόσους ανθρώπους απομονωμένους.

Όταν δέχομαι τις εξομολογήσεις τους, αντιλαμβάνομαι ότι συνήθως οι άνθρωποι δεν έχουν διαπράξει ασυνήθιστα είτε υπερβολικά μεγάλα αμαρτήματα, και εάν αφουγκραστώ όχι τόσο αυτά που λένε όσο τη σιωπή τους, αυτά που δεν λένε, εκείνο που πραγματικά εξαγορεύουν στην εξομολόγηση είναι το εξής: «Δεν βρίσκω κανένα νόημα στη ζωή μου» . Και κατά συνέπεια, ένας από τους πρώτιστους

σκοπούς του πνευματικού πατρός, σήμερα, είναι όχι να επιπλήττει τους ανθρώπους για την κακία τους, όχι να συντρίβει την υπερηφάνειά τους. Πολύ συχνά δεν έχουν ικανή αίσθηση της προσωπικής τους αξίας και νοήματος.

Οφείλουμε να προσπαθήσουμε να δώσουμε στους ανθρώπους την αίσθηση ότι ο Θεός τους αγαπά, ότι κάθε ανθρώπινο πρόσωπο είναι μοναδικό, ότι ο Θεός έχει ένα ειδικό σκοπό για κάθε ένα μας και ότι δεν είμαστε απλά πιόνια επιτραπέζιου παιχνιδιού, που μπορούν να αντικατασταθούν. Σε κάθε ανθρώπινο πρόσωπο υπάρχει ένας θησαυρός, ο οποίος δεν ανευρίσκεται σε κανέναν άλλο. Όμως, για μένα αυτό είναι το μεγαλύτερο πνευματικό πρόβλημα. Φέρνω στη μνήμη μου κάποιον, ο οποίος μου εκμυστηρεύτηκε εδώ και λίγες εβδομάδες: «Εάν πέθαινα αύριο, δεν θα το έπαιρνε είδηση κανείς». Οφείλουμε να αντιμετωπίσουμε αυτή την αίσθηση της μοναξιάς, της απομόνωσης, η οποία συχνά είναι δυνατόν να αποτελεί ένα είδος απόγνωσης.

Κατά συνέπεια, εάν θα μπορούσα να προσθέσω δυό λέξεις ακόμη, σύμφωνα με την ορθόδοξη διδασκαλία για το ανθρώπινο πρόσωπο, είμαστε πλασμένοι κατ’ εικόνα Θεού, τουθ’ όπερ σημαίνει, πρωτίστως κατ’ εικόνα Χριστού. Αυτό όμως ενέχει επίσης την έννοια κατ’ εικόνα της Αγίας Τριάδος. Και αν αναρωτηθούμε ποιό είναι το βασικό νόημα της Τριάδος, σαφώς πρόκειται περί του ότι ο Θεός είναι αγάπη, όχι απλά αυταγάπη. Ο Θεός είναι αμοιβαία αγάπη. Δεν είναι ο Θεός απλά η ενδοστρεφής αγάπη του ενός, είναι η συνενωτική και συμμετοχική αγάπη των τριών, του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. Αυτό που οι Έλληνες Πατέρες καλούν «περιχώρηση». Ώστε, εάν εμείς, τα ανθρώπινα πλάσματα, είμαστε κατ’ εικόνα του Τριαδικού Θεού, αυτό σημαίνει ότι είμαστε πλασμένοι να αγαπάμε ο ένας τον άλλο και ότι αδυνατούμε να είμαστε πλήρως ανθρώπινοι εάν είμαστε απομονωμένοι, εάν είμαστε μόνοι. Μέσω των σχέσεών μας με τα άλλα ανθρώπινα πλάσματα φτάνουμε στην ολοκλήρωσή μας.

– Διαφορετικά παραμένουμε απλά σαρκικοί.

– Ακριβώς. Και θα συμφωνούσα με τον Γάλλο συγγραφέα Bernanos, που γράφει ότι «Κόλαση είναι να μην μπορείς να αγαπήσεις πλέον». Αυτό όμως είναι το πρόβλημα της σύγχρονης κοινωνίας μας. Υπάρχει ασίγαστη δίψα μεταξύ των ανθρώπων, ασίγαστη δίψα για αγάπη. Ίσως δεν το έχουν αντιληφθεί, ίσως θεωρούν ότι υπάρχει δυστυχία, αλλά εάν μπορούσαμε να βρούμε τρόπους στη σύγχρονη κοινωνία μας να πληρώσουμε τη δίψα τους, ώστε οι άνθρωποι να γίνονται πραγματικές Τριαδικές εικόνες…

Πηγή: http://www.agiazoni.gr/article.php?id=89819597996939824520